

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svmmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae Vsvm post
volumina Iuris Canonici, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvn Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Conceptio B. Mariæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

Referuent.

Paucos, ressecando multitudinem.

Quam paucissimos, eosque maxime necessarios.

Atrociorum tantum, & grauiorum criminum.

Quos iudicauerint necessario reseruandos, ad retinendam disciplinam in adificationem non in destructionem Ad animarum salutem.

Vt non sequatur effectus contrarius pie menti Sanctae matris Ecclesiae.

Quos expedire iudicauerint considerata diligenter cuiusque prouinciae, & populorum moribus, Natura, propensione, pro cuiusque Diocesis statu, & qualitate.

Aliquos nominatim in quibus de iure est imposita excommunicatio propter frequentiam scandalum, aut aliam necessariam causam.

Postremo animaduertendum id quod passim asseritur, scilicet per obitum episcopi casuum reseruacionem cessare, intelligi debere de casibus, quos ipse episcopus sibi reseruauerit, sicuti communiter solent episcopi uti his verbis scilicet nobis reseruamus, quia cum sint lati ab homine ipso sublato & ipsi extinguuntur; secus vero de casibus a iure episcopo reseruati, de quibus per Syluestr. in verbo Casus, sub num. 3. quia tunc per eius mortem non expirant, & erit facienda absolutio a successore, vel a Capitulo Sede Vacante. succedente in eius iurisdictione, & illud idem affirmandum, quoties casuum reseruatio esset facta ab episcopo uiuente per modum statuti, seu perpetuae constitutionis, ueluti decernendo, quod absolutio ab eis fieri non possit, nisi a nobis vel episcopo qui, pro tempore fuerit, vel reseruando Curiae seu sedi episcopali, tunc enim non expirat nisi fuerit facta reuocatio a Successore, vel a Capitulo Sede Vacante, ut infra dicitur, ad qua faciunt tex. in cap. fin. de offic. lega. in c. 2. §. statuto de constit. in 6. & dicta per Nauar. in man. cap. 27. num. 2. & sub num. 74.

CONCEPTIO BEATAE MARIAE.

PRÆTER Summissus sciendum est, quod ultra ea quae habentur in Constitutione Sixti 4. relata in extrauag. commu. de reliqui. & uene. Sancto. & in Sac. Conc. Trid. sess. 6. in princip. §. ult. adest constitutio Pii 5. fol. 1100. in Bullario Romae publicata die 7. Decembris 1570. ne in popularibus concionibus disputetur de Conceptione Gloriosa Dei genitricis MARIAE, qua & innouantur quae per fel. rec. Sixtum Papam 4. & Sac. Conc. Trid. statuta fuerunt incip. Super specula, & infra, & cet. & est tenoris sequentis.

Cōgru-
it. titu.
de re-
liq. &
uene.
San.

Constitutio S. D. N. Pij PP. V. Ne in popularibus concionibus disputetur de Conceptione gloriosa Dei genitricis Mariae, qua & innovantur, quae desuper per se. re. Sixtum Papam I I I I. & Sacrum Tridentinum Concilium statuta fuerunt.

Pius Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam
rei memoriam.

SVper speculam Domini, viribus licet exiguis, cōstituti: prophetae solitudinem imitantes, die noctuque ad diuersos Ecclesiae status nostrae mentis aciem intendimus, studiose prouidentes, vt communi Domino ab omnibus gradibus fideliter seruiat, vt ac illis maxime, quibus digniora ministeria diuini Spiritus fauore credita sunt, inter quos diuini verbi praedicatorum adnumerandos esse nemo dubitare poterit, qui eorum munus ab ipso Domino consecratum, Apostolis praecipue iniunctum fuisse animaduertet, qui si adepto gradu digne fungerentur, euangelizantes pacem, annunciantes bona, praedicantes salutem, non solum vox eorum dulcis, verum & speciosi pedes viderentur, & fraternae salutis vberes fructus referentes, multam fiduciam haberent in die Domini, Verum quod neque sine animi dolore accepimus, nec referre possumus; quidam diuersorum ordinum Regulares, Clericique seculares, ommissis quae diuinae maiestatis gloriam, & sanctissimae Dei genitricis, aliorumque diuinorum venerationem atque fidelium pietatem, promouere poterant, quod Apostolus in quibusdam arguit, languet circa quaestiones, & pugnas uerborum, ex quibus oriuntur inuidiae, & contentiones, ceteraque vitiorum monstra, potissimum vero cum de gloriosa Virginis Mariae Conceptione sermo inciderit, tam pertinaciter pro alterutra parte contendunt, ac si de illis dogmatibus esset, quae corde credere ad iustitiam, ore confiteri ad salutem necessarium est. Quibus illud prophetae conuenire videtur, dicunt, ait Dominus cum ego non sim loquutus cum Sancta Romana Ecclesia omnium Ecclesiarum Magistra, & doctrix disciplinae de ea re hucusque; non definierit, nemo, absque te meritate, praedudicare, vel alterius partis sententiam damnare potest, & quali desint praeclearissima inuentricis gratiae merita, quae nec angelica quidem lingua fati dignae referri possunt, & cum ex illo vberissimo fonte, puteoque aquarum uentium, non possint saluberrimas haurire aquas, quibus fidelis populus, magna cum utilitate, atque dulcedine, reficeretur, ad dissipatas Cisternas occurrunt, stultas scilicet, & sine disciplina quaestiones, quae generant lites, quas nec frequens multitudo intelligere, nec viri sapientes qui capiunt, uulter percipere valent, praesertim quoniam, vt experimento didicimus ipsorum concionatorum, qui ad quaestiones huiusmodi proponendas facilius erumpere solent, maior numerus materiae difficultatem prorsus ignorantes, neque intelligentes, quae loquuntur, aut de quibus affirmant, simplicium animos, indiscretae deuotionis obtentu, vel potius loquacitatis, & ostentationis effectum, ad tumultus & simultates concitant, quos parauis in Christo lac infundere, prouectis solidum cibum apponere deberent, dum in huiusmodi controuersis interminatis versantur, omnibus uera profertur amentia, quod non absque maledictionis nota legimus in propheta. Nos igitur

tur qui prædecessorum nostrorum saluberrima decreta pro viribus salva esse cupimus, potissimum illa, quæ a sacrosancta synodo Tridentina denuo sunt confirmata, liberam cui que facultatem reliquentes opinandi huius controuersia quam liber partem prout, vel magis pium, vel magis probabilem esse iudicauerit. Prædictorum igitur, concionatorum, aliorumque contentioni, atque temeritati, populorumque scandalis occurrere studentes. Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de apostolica potestatis plenitudine, statutum se. re. Sixti iiii. Prædecessoris nostri, super ea te, quod a præfata synodo innouatum est (illud præsentibus, ac si de verbo ad verbum esset insertum, pro plene & sufficienter expresso, & inserto habentes) apostolica auctoritate tenore præsentium, confirmamus, & approbamus, atque ut deinceps efficacius a cunctis obseruetur perpetuo statuimus, & ordinamus, ac per apostolica scripta mandamus, quatenus nemo cuiuscunque ordinis, gradus, conditionis, vel dignitatis existat, in popularibus concionibus, vel vbiunque promiscua virorum, & mulierum multitudo conuenite solet, de huius controuersia alterutra parte disputare rationibus, vel Doctorum auctoritate asserendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, aut impugnando, vel de hac ipsa questione, cuiusuis pietatis, aut necessitatis prætextu vulgari sermone scribere, vel dictare præsumat. Qui contra fecerit suspensionis pœnam a diuinis absque noua declaratione ipso facto incurrat, si modo fuerit in sacris constitutus, & quocunque prætere gradu siue dignitate, vel administratione fungatur, illis omnibus sit ipso iure priuatus, & ad eadem vel similia munera obtinenda, vel obeunda perpetua inhabilitatis censura ipso etiam facto sit obnoxius, super quibus nisi a Romano Pontifice pro tempore existente dispensari, siue absolui non possit. Et nihilominus a iis pœnis, si opus fuerit a proprio prælato pro delicti mensura infligendis subijciatur, prout subijcimus. Ceterum quamdiu per Apostolicam sedem, altera pars diffinita non fuerit, oppositaque sententia condemnata liceat viris doctis in publicis Academiæ disputationibus, siue generalium, aut Prouincialium Capitulorum, vel vbi alias intersunt, qui rem capere possunt, nec scandali vlla subest occasio, de illa questione disserere, & argumentis vtrambilibet partem, vel asserere, vel impugnare, dum tamè neutra, veluti erronea præiudicetur, seruenturq; illa omnia, quæ a dicto Sixto prædecessore nostro statuta sunt, quorum singula, ut præfertur, etiam quantum ad alias pœnas, duximus innouanda, & innouamus per præfentes. Ut autem hæc nostra Constitutio, & præmissa omnia ad eorum omnium, quorum interest, notitiam congruentius peruenire possint in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna suspensionis ab ingressu ecclesiæ etiam eo ipso incurrenda, si in his, quæ mandamus exequendis se negligentes exhibuerint præcipimus, & mandamus, omnibus & singulis locorum ordinariis, ac eorundem Vicariis suffraganeis, & officialibus quibuscunque, & aliis singulis ad quos quomodo libet spectat, & pertinet, quatenus huiusmodi nostram constitutionem singulis suæ diocesis vel districtus Prædicatoribus, & aliis quibus expedire iudicauerint opportunè insinuent, & publicent, ac insinuari, & publicari faciant. Et ne quis in posterum quoquomodo ignorantiam de præmissis possit prætere, aut se contra præmissa, valeat excusare. Volumus, & similiter eadem auctoritate decernimus quod præfentes litteræ per aliquos ex nostris Cursoribus in Basilicarum Sancti Ioannis Lateranensis ac principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, valuis, ac in acie Campi Floræ de Vrbe de more publicentur, & affigantur, & illis inde a motis romaneant in eisdem locis earundem exempla affixa, quæ publicatio,

&

.& affixio, ita omnes ad quos spectat afficiat, & arctet, ac si illis personaliter intimata fuissent. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis indultis, & literis Apostolicis, quibusvis personis etiam quantumcunque qualificatis, & in quacunque etiam Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quavis alia dignitate, & honore constitutis, etiam quod interdici, suspendi, vel excommunicari nequeant quomodolibet concessis, quæ eis contra præmissa in aliquo suffragari non posse decernimus, Ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus in super, & decernimus quod præsentis vim perpetuæ, & irrefragabilis constitutionis obtineant, & quod illarum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur quæ præsentibus litteris adhiberetur, si ostensa, vel exhibitæ forent, Regula Cancellariæ nostræ Apostolicæ quacunque in contrarium disponente, non obstante. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, statuti, ordinationis, mandati, subiectionis, innovationis præcepti voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incurturum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo septuagesimo, pridie Cal. Decembris Pontificatus nostri anno Quinto,

Cæ: Glorierius,

H. Cumyn.

A Nno a natiuitate Domini nostri Iesu Christi Millesimo quingentesimo septuagesimo, in dictione Decima tertia, Die vero septima mensis Decembris Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & Domini nostri Domini Pij diuina providentia Papæ Quinti anno quinto, retroscriptæ literæ apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in basilicarum Sancti Ioannis Lateranensis, & principis Apostolorum de Vrbe ac Cancellariæ Apostolicæ valuis & acie Campi Floræ dimissis illarum copiis affixis per nos Ioannem Andream Panizzam & Petrum Aloysium Gaytam, prælibati S. D. N. Papæ Cuiusmodi.

Camillus Cherubinus Magister Curforum.

Romæ Apud Hæredes Antonii Bladii Impressores Camerales. Anno. 1570.

Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine statutum fel. rec. Sixti IIII. prædecessoris nostri, super ea re quod a præfata Synodo innouatum est (illud præsentibus, ac si de verbo ad verbum esset insertum, pro plene & sufficienter expresso, & inserto habentes Apostolica auctoritate tenore præsentium, confirmamus & approbamus, atque ut deinceps efficacius a cunctis obseruetur perpetuo statuimus, & ordinamus, ac per Apostolica scripta mandamus, quatenus nemo cuiuscunque ordinis, gradus conditionis, vel dignitatis existat, in popularibus concionibus, vel vbiunque promiscua virorum, & mulierum multitudo conuenire solet, de huius controuersia alterutra parte disputare rationibus, vel doctorum auctoritate

tate asserendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, vel de hac ipsa quaestione, cuius pietatis, aut necessitatis pretextu vulgari sermone scribere, vel dictare presumat. Qui contrafecerit suspensionis poenam a diuinis absq; noua declaratione ipso facto incurrat, si modo fuerit in sacris constitutus, & quocumq; praeerea gradu siue dignitate vel administratione fungatur illis omnibus sit ipso iure priuatus, & ad eadem vel similia munera obtinenda perpetua inhabilitatis censura ipso etiam facto sit obnoxius, super quibus nisi a Romano Pontifice pro tempore existenti dispensari, sine absolui non possit. Et nihilominus alijs poenis, si opus fuerit a proprio praelato pro delicti mensura infligendis subiiciatur, prout subiicimus. Ceterum quamdiu per Apostolicam Sedem, altera pars diffinita non fuerit, oppositaq; sententia condemnata, liceat viris doctis in publicis Academiae disputationibus, siue generalium aut Prouincialium capitulorum, vel vbi hi alias intersunt qui rem capere possunt, nec scandali vlla subest occasio de illa quaestione disserere, & argumentis utramlibet partem, vel asserere, vel impugnare, dum tamen neutra, veluti erronea prauidetur seruenturq; illa omnia, quae a dicto Sixto praedeccessore nostro statuta sunt, quorum singula ut praefertur, etiam quantum ad alias poenas duximus innouanda, & innouamus per praesentes.

S V M M A R I V M.

- 1 Constitutiones Concilij Prouincialis requirunt approbationem a Sede Apostolica antequam publicentur.
- 2 Quid sit Concilium Prouinciale, per quem conuocetur, ad quem finem, & quoties.
- 3 Quomodo, & qui vocandi, & quam in eo vocem habeant.
- 4 Quo tempore, & loco, & de termino ad comparandum, & recedendum.
- 5 Quando potestas statuendi deuoluatur ad accedentes.
- 6 De excusationibus non venientium, & quae non admittantur.
- 7 Quomodo possint compelli, & de poena contumacium.
- 8 An possit peti charitativum subsidium pro accessu.
- 9 De ordine illud celebrandi, & sedendi.
- 10 Quis in eo praesidens, & iudices sint, & quomodo pronuntiandum.
- 11 De quibus causis possit Concilium Prouinciale cognoscere, quam iurisdictionem habeat, & super quos.
- 12 Ad quem ab eo appellatur, & quid si allegetur suspectum.
- 13 De eius potestate in statuendo, & quid in eo praecipue agendum.
- 14 Quanto tempore Concilium Prouinciale durabit, & de illius publicatione.
- 15 Quinam habeant potestatem absoluendi a censuris per illud latis.
- 16 Ecclesiae Archiepiscopales, & Episcopales Regni Neapol. quae sint, & celebrent Concilium Prouinciale, & vbi de eis fiat mentio in corpore iuris.

CONCILIVM PROVINCIALE.

- P**RÆTER Summiffas sciendum est, quod hodie per constitutionem Sixti V.
- 1 Concilia Prouincialia postquam fuerint celebrata eorum statuta transmittuntur ad Sanctiss. D. Papani, & per Sacram Congregationem Dominorum Cardinalium deputatam pro interpretatione, & exequutione Concil. Tridentini, recognita, & approbata deinde publicantur, ut patet ex constitutione eiusdem Sixti Romae publicata die 23. Martij 1564. incip. Immenfa. Et quoniam de Concilio Prouin-